

INFORMATIENOTA RAAD LAREN

Van	Gemeente Laren – College van B&W
Aan	Gemeenteraad
Portefeuillehouder	Koldenhof, E.
Afdeling/team	Maatschappelijke Ontwikkeling
Datum vaststelling B&W	Datum vaststelling college: 8 september 2026
Openbaar?	Ja

Onderwerp

Voortgang van de transitie GR Tomingroep en de opbouw van het sociaal ontwikkelbedrijf Gooi en Vechtstreek

Kennisnemen van

Via deze raadsinformatiebrief wordt de raad geïnformeerd over de voortgang van de transitie GR Tomingroep en de opbouw van het sociaal ontwikkelbedrijf Gooi en Vechtstreek.

Aanleiding

Op 28 oktober 2025 nam het college het voorgenomen besluit om het Noord-Zuidscenario vast te stellen, als koers voor de toekomstige organisatie van werk en participatie. Het Algemeen bestuur van de GR Tomingroep kreeg daarbij de opdracht een transitieplan op te stellen. Dit plan moest ook een voorstel bevatten voor de opheffing of omvorming van de huidige structuur van de gemeenschappelijke regeling. Nadat de raad op 17 december 2025 heeft besloten geen wensen en bedenkingen te hebben ten aanzien van het voorgenomen collegebesluit om het Noord-Zuidscenario als richting vast te stellen voor de toekomstige organisatie van werk en participatie, maakten de colleges van de GR-gemeenten het besluit definitief. Het Algemeen bestuur heeft aansluitend deze opdracht uitgevoerd en verder gewerkt aan de transitie van de GR Tomingroep en de opbouw van het nieuwe sociaal ontwikkelbedrijf voor de Gooi en Vechtstreek.

Kernboodschap

Het Algemeen bestuur heeft in juni 2026 een serie besluiten genomen over de sturing in de transitieperiode. De gemeenten Gooise Meren en Hilversum/Wijdemereren hebben besluiten genomen over de opbouw van het sociaal ontwikkelbedrijf Gooi- en Vechtstreek. In deze brief wordt de raad daarover geïnformeerd.

Besluiten van het Algemeen bestuur Tomingroep

Het Algemeen bestuur stelde het kerndocument transitieplan GR Tomingroep vast (zie bijlage 1). Dit document zet de belangrijkste keuzes, uitgangspunten en kaders van de transitie overzichtelijk bij elkaar en legt de ingezette koers vast. Daarmee is het document het gezamenlijke kader voor de verdere uitwerking, de voorbereiding van de uitvoering en de communicatie met betrokken partijen, waaronder de gemeenteraden.

Het Algemeen bestuur van de GR Tomingroep stelde de ontwikkelstrategie vast als leidende aanpak voor de verandering. Deze strategie houdt in dat eerst een bestuurbare verdeling tussen Noord en

Zuid wordt gemaakt. Daarna vindt de uitwerking per regio plaats. Activiteiten van Tomingroep die niet duurzaam in Noord of Zuid worden voortgezet, kunnen worden overgedragen aan een marktpartij of binnen Tomingroep worden afgebouwd.

Voor het personeel besloot het Algemeen bestuur om de HR-uitgangspunten met een positief advies voor te leggen aan de colleges van de acht gemeenten. Baanzekerheid blijft het uitgangspunt voor de doelgroepen Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en Participatiewet. Het overige personeel gaat waar mogelijk met het werk mee naar de ontvangende organisaties of naar een tijdelijk Shared Service Center. Zij krijgen daarbij ondersteuning van een mobiliteitscentrum en een aanvullende werkgarantie van drie jaar.

Het Algemeen bestuur heeft besloten om de panden van de GR Tomingroep te verkopen, om daarmee zo mogelijk het liquiditeitsvraagstuk op te lossen en ook vooruitlopend op de toekomstige verdeling van de GR-bezittingen, als gezamenlijk eigendom van de gemeenten. Er wordt nadrukkelijk ook onderzocht of en in hoeverre de gemeenten Almere en Hilversum, vooruitlopend op de totstandkoming van nieuwe sociaal ontwikkelbedrijven, bereid en in staat zijn om bestaande panden van Tomingroep BV aan te kopen. Of en in welke mate een dergelijke aankoop aan de orde kan zijn, hangt in belangrijke mate af van de vraag in hoeverre deze panden aansluiten bij de huisvestingsbehoefte van de nieuwe sociaal ontwikkelbedrijven.

Het Algemeen bestuur gaf het Programma Regie Transitie de opdracht om de verdere uitvoering van de transitie voor te bereiden. De GR Tomingroep en Tomingroep B.V. zijn de zogeheten 'latende kant' van de transitie. Tijdens de transitie gaat het werk door. Zo blijven de werksoorten draaien en houden medewerkers, werkgevers en opdrachtgevers houvast, totdat de activiteiten zijn overgedragen of afgebouwd.

Het Algemeen bestuur nam besluiten over de verhoudingen tussen de GR Tomingroep, de Tomingroep B.V., de directie en de transitie-manager, voor een goede sturing op proces en inhoud tijdens de periode van transitie. Tot 1 januari 2027 blijven de bestaande verhoudingen, bevoegdheden en verantwoordelijkheden ongewijzigd. Voor deze overgangsperiode gelden praktische werkafspraken, zodat de bedrijfsvoering doorgaat en de transitie zorgvuldig wordt voorbereid. Voor de periode daarna wordt een vorm van sturing uitgewerkt waarbij de aandeelhouder (i.c. de gemeenten) meer bevoegdheden krijgt. Hiervoor is aanpassing van de statuten nodig. Daarover neemt het Algemeen bestuur op een later moment een afzonderlijk besluit.

Tot slot besloot het Algemeen bestuur om aan de colleges van de acht gemeenten een voorstel te doen inzake de aanpassing van de sturing voor de brede opdrachtgevende rol van de gemeenten. De gemeenten zijn samen eigenaar van de GR. Tegelijk zijn zij individueel opdrachtgever voor taken en dienstverlening. Deze moeten tijdens de transitie goed op elkaar worden afgestemd. Daarom wordt gedacht aan een bestuurlijke stuurgroep (met ambtelijke ondersteuning). De transitie-manager voert dan overleg namens de opdrachtgevende gemeenten, over knelpunten en oplossingen. Over de brede opdrachtgevende rol van de gemeenten ontvangen de colleges na de zomer een voorstel.

Besluitvorming over het te vormen sociaal ontwikkelbedrijf Gooi en Vechtstreek

Aan de zogeheten 'ontvangende kant' werken Hilversum, Wijdemeren en Gooise Meren aan een nieuwe gemeenschappelijke regeling. Tijdens de bestuurlijke sessies van 12 februari en 16 maart

2026 spraken deze gemeenten de gezamenlijke ambitie uit om een geïntegreerd ontwikkelbedrijf op te bouwen. Deze gezamenlijke ambitie is vastgelegd in een intentieovereenkomst d.d. 10 juni 2026. De gemeenten Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren sluiten een dienstverleningsovereenkomst af voor tien jaar inzake de werkgelegenheid voor de doelgroepmedewerkers binnen de Wsw- en Nieuw beschut-regelingen. De HBEL gemeenten blijven Zicht op Werk inzetten voor de begeleiding van de andere doelgroepen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Met de hierboven genoemde intentieovereenkomst leggen de gemeenten de richting vast als gezamenlijk uitgangspunt. Over de juridische vorm van de nieuwe organisatie, de stemverhoudingen, de financiering en de precieze inrichting is nog geen definitief besluit genomen. Er wordt onderzocht of de variant “bedrijfsvoeringsorganisatie” (BVO) de vorm wordt van een gemeenschappelijke regeling (GR) voor de samenwerking van Hilversum/Wijdmeren en Gooise Meren. Hierover vindt naar verwachting eind 2026 verdere besluitvorming plaats.

Met de intentieovereenkomst is ook de richting vastgelegd van het geïntegreerde ontwikkelbedrijf, waarin de acht samenhangende functies van arbeidsontwikkeling bijeenkomen. Deze functies zijn in 2023 in kaart gebracht door adviesbureau Berenschot in opdracht van het Rijk. Het betreft de functies die een gemeente nodig heeft om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te helpen en welke organisatievormen daarvoor in de praktijk bestaan.¹ De HBEL-gemeenten gaan, zoals eerder aangegeven slechts gebruikmaken van de functionaliteiten op het gebied van de Wsw en Nieuw beschut werk. Het sociaal ontwikkelbedrijf gaat aansluiten op het regionale Werkcentrum Gooi en Vechtstreek, de gezamenlijke toegang voor werkgevers en werkzoekenden in de regio.

Vervolg

Met de beschreven besluiten is het bestuurlijke kader voor de volgende fase verder bepaald. De transitie is nog niet afgerond. Het Algemeen bestuur kan niet alle vervolgbesluiten alleen nemen, maar ook de colleges, de gemeenteraden, de ondernemingsraad en de vakbonden hebben bij onderdelen een rol.

Het Programma Regie Transitie werkt de genomen besluiten de komende periode uit tot concrete voorstellen voor de uitvoering. Zodra besluiten de gemeentelijke rol of verantwoordelijkheid raken, ontvangt de raad daarover opnieuw informatie van het college.

Op 19 augustus 2026 organiseerde de gemeenteraad van Hilversum een beeldvormende themasessie, waarvoor ook de raden van de regiogemeenten zijn uitgenodigd.

In de navolgende tabel staat in grote lijnen de verdere planning:

¹ Berenschot, Onderzoek infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijven, 7 juni 2023 (rapportnummer 68579), opgesteld in gezamenlijke opdracht van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en Cedris. Het gaat om het vinden, herkennen en diagnosticeren van kandidaten, het ontwikkelen van werknemersvaardigheden, de matching tussen werknemer en werkgever, de werkgeversbenadering, de dienstbetrekking en detachering, de loonkostensubsidie bij reguliere werkgevers, de duurzame uitstroom naar regulier werk en het bieden van beschut werk.

Moment	Stap	Toelichting
Eind 2026 en 2027	Besluitvorming over GR door Hilversum/Wijdmeren en Gooise Meren. Besluitvorming over DVO door HBEL gemeenten.	Volgens de procedures van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).
2027	Implementatiebesluiten over personeel/HR, Shared Service Center, vastgoed, contracten en dienstverlening.	Besluitvorming door college en raad waar nodig.
1 januari 2028	Nieuwe organisatie voor Gooi en Vechtstreek is operationeel.	Tominggroep-activiteiten gaan over voor zover de besluiten en overdracht zijn afgerond.
1 januari 2030	Beoogd geïntegreerd ontwikkelbedrijf.	Resultaat van de opbouw die in 2028 begint.

Tot slot

Met deze ontwikkelingen zetten de gemeenten gezamenlijk een belangrijke vervolgstap richting een toekomstbestendige, mensgerichte en financieel beheersbare organisatie voor inwoners die ondersteuning nodig hebben richting werk en participatie.

Het college zal de raad gedurende het verdere proces blijven informeren over belangrijke ontwikkelingen en besluitvormingsmomenten.

Bijlagen

1. Kerndocument transitieplan GR Tomingroep